

Raadsvergadering	
Volgnummer	114-2017
Onderwerp	Verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022
Programmanummer	13 Beheer openbare ruimte
Registratienummer	2017-37551
Collegevergadering	14 november 2017
Portefeuillehouder	Krabbendam
Organisatieonderdeel	BO Ruimte
Behandelend ambtenaar	GH Wijnands Telefoonnummer: 043-350 5242 gerard.wijnands@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 2 Verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022 bijlage 3 Waterplan

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

De gemeente heeft het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2018 tot en met 2022 vastgesteld. Het GRP beschrijft hoe de gemeente Maastricht tot en met 2022 omgaat met afvalwater, grondwater en hemelwater; kortom het water- en rioolbeheer. Het vorige GRP liep tot en met 2017 en moest geactualiseerd worden.

Tegelijk stelt de gemeente het waterplan 2018 – 2022 vast. Het waterplan is geschreven voor en samen met de gemeentes Meerssen, Eijsden-Margraten, Valkenburg aan de Geul, Gulpen-Wittem, Vaals, het Waterschap Limburg en de Waterleidingmaatschappij Limburg (WML). Het beschrijft in een actieplan de ambities waarmee we in het samenwerkingsverband Maas- en Mergelland aan de slag gaan de komende periode. Door de klimaatverandering wordt de kans op wateroverlast, hittestress en droogte groter. De duurzame verwerking van regen (water opnemen in de bodem i.p.v.

in het rioolstelsel) is belangrijk voor het klimaatadaptief maken van de gemeente en de doelstelling om in 2030 klimaatneutraal te zijn.

Beslispunten

1. Het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2018 tot en met 2022 vaststellen.
2. Het waterplan 2018 tot en met 2022 vaststellen.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Het opstellen van een verbreed gemeentelijk rioleringsplan (GRP) is een wettelijke verplichting die is vastgelegd in de wet Milieubeheer (artikel 4.22). Met het expireren van het vorige GRP (2012-2017), is het noodzakelijk het bestaande GRP te actualiseren.

Het voorliggende verbrede GRP gaat uit van drie zorgplichten:

1. Zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
2. Zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater;
3. Zorgplicht voor het grondwater.

Sinds de invoering van de Wet gemeentelijke watertaken(2007) moet het GRP ook ingaan op het beheer van grondwater en hemelwater, dit wordt ook wel het verbrede GRP genoemd.

Dit GRP geeft aan hoe wij als gemeente Maastricht met deze 3 zorgplichten omgaan, tevens wordt er in GRP beschreven wat er de afgelopen periode is bereikt, wat we willen bereiken in de komende planperiode en wat dit kost. Dit laatste wordt vervolgens doorvertaald naar de rioolheffing. Dit GRP geeft dus een duidelijke richting aan datgene we komende tijd willen realiseren ten aanzien van het water- en rioolbeheer.

Daarnaast wordt naast het GRP het waterplan ter besluitvorming aangeboden. Het GRP is een primaire gemeentelijke aangelegenheid, het waterplan is geschreven voor de regio en beschrijft de ambities waar we samenwerkingsverband Maas- en Mergelland mee aan de slag willen. Onderdeel van het waterplan is dan ook een actieprogramma voor de komende planperiode.

2. Gewenste situatie.

Er zijn drie hoofddoelen binnen de rioleringszorg:

1. het beschermen van de volksgezondheid;
2. droge voeten;
3. het behoud van een prettige leefomgeving.

Ad1, beschermen van de volksgezondheid.

De afgelopen planperiode zijn we intensief aan de slag gegaan om het rioolstelsel technisch op orde te brengen, slechte stukken riolering zijn inmiddels gerepareerd of voorzien van een relining¹, uiteraard blijven we de rioleringen monitoren en grijpen in op het moment dat dit nodig is.

Daarnaast zijn de afgelopen planperiode werkzaamheden uitgevoerd die de vuilemissie (verontreiniging vanuit rioleringen) op oppervlaktewater hebben verminderd. Daarmee zijn we inmiddels ver gevorderd, er resten nog enkele knelpunten die deze komende planperiode worden uitgevoerd.

Ad 2, droge voeten.

De grootste uitdaging ligt momenteel bij de klimaatopgave. Bij extreme neerslag kan het hemelwater niet allemaal via de rioleringen worden verwerkt, dit leidt vervolgens tot hinder en in de meest extreme gevallen tot wateroverlast. Om een goed inzicht te krijgen in deze problematiek is er de afgelopen periode een innovatief onderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in deze probleemlocaties. Dit onderzoek wordt de zogenaamde 'stresstest' genoemd en geeft een goed inzicht van de probleemlocaties bij extreme neerslag. Daarmee voldoen Maastricht en de regio al aan de criteria die in het kader van het nieuwe Deltaplan Ruimtelijke adaptatie zijn genoemd en wat daarin is opgenomen als een wettelijk verplichting. Het Deltaplan voorziet in een planmatige aanpak om op lokaal en regionaal niveau tot maatregelen te komen om de ruimtelijke inrichting van Nederland tijdig klimaatbestendig en waterrobuust te maken.

---

¹ Relining of relinis is een ideale rioolrenovatietechniek. Dankzij deze methode kunnen riolen worden gerenoveerd zonder ze open te breken. Het riool krijgt een nieuwe binnenkant en kan er weer tientallen jaren tegenaan. Het spreekt voor zich dat rioolrenovatie veel voordeliger is dan rioolvervanging.

Ook gaan we de komende periode onderzoeken of de huidige heffingsmaatstaf op basis van het drinkwaterverbruik nog aan de maat is. Het zou een overweging kunnen zijn om een heffingsmaatstaf te bepalen op basis van het aangesloten verhard oppervlak omdat wateroverlast met name ook wordt veroorzaakt door de toename van het verhard oppervlak op particulier terrein. De ervaringen van andere gemeenten die dit inmiddels hebben ingevoerd zullen daarin nadrukkelijk worden meegenomen.

De onderzoeksresultaten zullen de komende planperiode met de Raad worden gedeeld.

Ad3, het behoud van een prettige leefomgeving.

Door afval- en hemelwater op een goede manier in te zamelen en te verwerken wordt gezorgd voor een prettige leefomgeving. Het accent ligt daarbij de komende planperiode op het klimaatadaptief inrichten van de stad waardoor wateroverlast wordt verminderd. Daarbij wordt aangehaakt bij het in ontwikkeling zijnde groenstructuurplan omdat oplossingsrichtingen voor het voorkomen van wateroverlast veelal in de openbare ruimte liggen en meer specifiek bij het aanwezige groen.

Voor bovenstaande doelen staan we als gemeente primair aan de lat maar we zoeken daarbij de verdere samenwerking op met de buurgemeenten en andere (water)partners. Vanuit het waterplan wordt dan ook ingezet op een verdere en intensievere samenwerking om de gestelde doelstellingen te behalen. Tevens lopen er in het kader van het Deltaprogramma ruimtelijke adaptatie programma's om te werken aan een klimaatadaptief Nederland. In dit kader is het belangrijk om goede contacten te onderhouden met het Rijk, Provincie Limburg en het Waterschap Limburg.

Indicatoren.

Het GRP maakt deel uit van programma 13 in de begroting, in het besluit begroting en verantwoording zijn geen indicatoren voor dit programma opgenomen. De gemeentelijke zorgplicht voor stedelijk afvalwater is een resultaatsverplichting waarbij een beperkte keuze mogelijk is. De zorgplichten voor het hemel- en het grondwater hebben het karakter van een inspanningsverplichting, waarbij de gemeente bij de uitvoering de beleidsvrijheid heeft die aanpak te kiezen die zij, gelet op de lokale omstandigheden, doelmatig vindt. Van de gemeente wordt verwacht dat er keuzes over de zorgplichten worden gemaakt die worden vastgelegd in het verbreed gemeentelijk rioleringsplan.

3. Argumenten.

Vanuit de wet Milieubeheer is er een verplichting om een verbreed gemeentelijk rioleringsplan op te stellen, daarnaast heeft de gemeente de verplichting om de volksgezondheid te beschermen en zorg te dragen voor een prettige woonomgeving. Op basis van dit GRP wordt daar invulling aan gegeven.

4. Alternatieven.

Er zijn geen alternatieven voorhanden.

5. Financiën.

Uitgaande van de in dit voorliggende GRP geraamde inkomsten en uitgaven is het kostendekkende basistarief berekend op € 185,42 (2018) per heffingseenheid per jaar. Dit betekent concreet dat voor 2018 volstaan kan worden met een stijging van de heffing met 2.2 % hetgeen overeenkomt met jaarlijkse gemeentebrede inflatiecorrectie.

Ten opzichte van het vorige GRP zijn er een aantal aspecten die van invloed zijn op de financiën, zo is bijvoorbeeld het rentepercentage aangepast en zijn er op basis van actuele data van het rioolsysteem nieuwe en betere berekeningen uitgevoerd ten opzichte van het vorige GRP.

In onderstaande tabel staat het verloop van de heffing voor 2017 en 2018 weergegeven.

	2017	2018
Rioolheffing eigenaar	134,62	137,58
Rioolheffing gebruiker tot 250 m3	46,81	47,84
251 m3 – 50.000 m3 per 250m3	371,51	379,68
Van 50.001 m3 – 500.000 m3 per 250 m3	246,79	252,22
500.001 m3 – 3 mln m3 per 250 m3	123,22	125,93

6. Vervolg.

Na vaststelling van het GRP zullen de voorgenomen en geplande werkzaamheden op basis van het voorliggende GRP worden uitgevoerd. Verantwoording hiervan zal plaatsvinden via de jaarlijkse programmabegroting.

7. Participatie

Op 19 april 2017 heeft er een raadsconferentie plaatsgevonden waarbij alle partijen die participeren in het samenwerkingsverband Maas- en Mergelland waren uitgenodigd. Tijdens deze conferentie stonden samenwerking, klimaatverandering en de opstelling van het gezamenlijk waterplan en het verbreed gemeentelijk rioleringsplan centraal. De input van deze avond is verwerkt in de diverse beleidsdocumenten die nu ter besluitvorming voorliggen.

Wat betreft verdere communicatie wordt in de toekomst via het samenwerkingsverband middels campagnes / nieuwsbrieven aandacht gevraagd voor diverse zaken binnen de (afval)waterketen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de klimaatsverandering en het zogenaamd water-klaar maken van de eigen tuin. (minder verharding, regentonnen etc.).

Vanwege het unieke samenwerkingsverband zal een Facebook bericht op de gemeentelijke pagina geplaatst worden nadat alle gemeentes het besluitvormingsproces hebben doorlopen.

De producten die nu ter besluitvorming worden aangeboden zijn in samenwerking met de regio/samenwerkingsverband tot stand gekomen, om te komen tot een eenduidige boodschap is ervoor gekozen om hiervoor een korte film te maken. Deze film legt in het kort uit wat de achtergronden zijn van een waterplan en GRP. Deze film zal worden gebruikt in de communicatie en de besluitvorming rondom GRP en waterplan, de film wordt ook ingezet ten behoeve van de social media en de andere gemeentelijke communicatiemiddelen.

Het GRP en Waterplan zijn openbaar en zullen na vaststelling op de gemeentelijk site worden gepubliceerd.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,
De Secretaris, De Burgemeester,
P.J. Buijtels. J.M. Penn-te Strake.

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d.14 november 2017, organisatieonderdeel BO Ruimte, korr.no 2017-37551;

gelet op Wet Milieubeheer.

BESLUIT:

1. Het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022 vast te stellen.
2. Het waterplan 2018-2022 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van

de griffier,

de voorzitter,